

۱-۱-۲. فاز دوم منازعه عراق: جنگ نامتقارن گروه‌های غیردولتی مسلح

با دستیابی شیعیان به اکثریت کرسی‌های پارلمانی در انتخابات ۲۰۰۵، اجتماع اهل سنت به القاعده در عراق روی آوردند. متعاقب آن، گروه القاعده در عراق با انفجار حرم عسگری در سامرا در فوریه ۲۰۰۶، جرقه منازعه داخلی در عراق را زده که دامنه آن در سال ۲۰۰۷، در نبرد بغداد گسترش یافته و گروه‌های جهادی در حال باختن به گروه‌های شیعه بودند (Reuters, 2011). جبهه‌بندی این نبرد حول محور مبارزه گروه‌های شیعه در مقابل القاعده شکل گرفت و در آن دولت عراق به پشتیبانی ایران به مبارزه با القاعده تحت حمایت کشورهای عربی منطقه به خصوص عربستان سعودی می‌پرداخت. همچنین، نیروهای ایالات متحده که در برهه‌ای اجتماع اهل سنت را از حمایت خود محروم ساخته بودند (Pollack, 2013: 7 & 9)، بر اساس استراتژی جدید خود در ۱۰ ژوئن ۲۰۰۷ به تسلیح گروه‌های سنی مذهب پرداختند (Burns & Rubin, 2007).

از طرف دیگر، درگیری سپاه بدر و نیروهای دولتی به پشتیبانی ایالات متحده با «جیش‌المهدی» در کربلا در ۲۹ آگوست ۲۰۰۷ رخ داد (Farrell, 2007). در این فاز جیش‌المهدی و سپاه بدر به خودسازماندهی در عراق پرداختند و در مبارزه با القاعده از جانب ایران پشتیبانی می‌شدند. گروه برجسته دیگر «عصائب اهل حق» است که در مبارزه با تروریسم القاعده با حمایت ایران سازماندهی شد (Nada, 2018). در طرف مقابل، گروه القاعده در عراق از دل یک گروه تروریستی فراملی تشکیل شد که در سال ۱۹۹۱ تحت هسته اصلی القاعده در افغانستان بوده و در اواخر سال ۲۰۰۱ به عراق منتقل شد و از سال ۲۰۰۱ تا ۲۰۰۷، با تأمین مالی و تسلیحاتی عربستان سعودی، عراق را به منازعه کشاند (Kirdar, 2011: 1; The Guardian a, 2010; Gold, 2017: 3).

۱-۱-۳. فاز سوم منازعه عراق: گذار خشونت‌آمیز

با ایجاد ثبات نسبی در عراق، این کشور با ایالات متحده «موافقت‌نامه وضعیت نیروهای ایالات متحده _ عراق» را در ۱۷ نوامبر ۲۰۰۸ امضاء کردند که در آن